

MOHÁCSI HIRLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Előfizetési ára:

Negyedévre 1 pengő 60 fillér.

Száma: 16 fillér.

Szerkesztőségi 88, kiadóhivatali telefon sz. 67.

A memorandum sorsa.

Lapunk múlt számában ismertettük azt a választ, amely a Nemzeti Egység kerületi választmányának memorandumára érkezett. Ez a válasz — nyíltan, magyaros őszinteséggel beszélünk — senkit sem elégitett ki. Sem azokat, akik a memorandumot szerkesztették, sem azokat, akik azt meghallgatva elfogadták és tovább juttatták.

Még a memorandum elküldése előtt a rossz nyelvek azt beszélték, hogy a kormányfőt tanácsadói légmentesen elzárják s ezen a zárófalán keresztül, a magyar agytrösztön át, semmi idegen vélemény át nem juthat. Bármennyire lehetetlen és hihetetlen ez az állítás, ha a megtett intézkedéseket figyeljük, el kellene hinnünk azt. Ha rámutatunk arra, hogy összesen két kartell lett feloszlatva, ha jól emlékszünk a sodronyfonó és a kőanyagszállító kartell, de vigan élnek és illatoznak az összes zsebünk legmélyében kotorászó kartellek s ugylátszik nincs hatalom, amely őket elpusztíthatná, akkor úgy érezzük, hogy a magyar agytröszt ezeknek a sorából állítódik össze. Ezt a sort pedig, hogy is tudnánk mi innen vidékről megbolygatni, hogyan is tudnánk rajtuk keresztül a nép kivánságát eljuttatni.

Ez a levél is mintha ilyesmit igazolna. Igen érdekes például, hogy a válasz csak gazdabajokról szól, pedig a memorandum — bár alapul a gazdabajokat jelölte ki — az összes többi foglalkozási ágakról beszélt. Rámutatott arra, hogy az iparosság, a kereskedők milyen nehéz helyzetben vannak, hogy nincs megrendelés, nincs forgalom.

Sohasem tartoztunk azok közé, akik osztály érdeket elismernek. Nem tudunk kü-

lömséget tenni sem gazda, sem iparos, sem tisztviselő érdek között, mert csak egy közös nemzeti érdeket ismerünk. Ha bármely foglalkozási rétegnek rosszul megy, előbb utóbb meg kell a többinek érezni. A mai politikáját nem szabad egy réteg bajaira, anyagi helyzetére fektetni, hanem az ut egy lehet: összeegyeztetni, harmoniába hozni az összes érdekeket, hogy mindenkinek meg legyen a tisztességes megélhetése.

Ami aztán azt illeti, hogy a kormányfő ismeri a vidék helyzetét s munkálkodásának utja ennek orvoslására vezet, nem tudjuk szó nélkül hagyni. Jól tudjuk, hogy rövid egy év alatt nem lehet egész gazdálkodási rendszert megfordítani, nem lehet a bajokat máról-hónapra eltüntetni és jólétet varázsolni a gond helyébe, de igenis ennyi idő alatt el lehetett volna intézni a mammuth jövedelmeket, a kartelleket. Ezek elintézése talán még sem olyan komplikált, mert csak annyiból áll, hogy egy kissé megemeljük a vámsorompót és egymásután összeomlanak. Ismerjük a kartellek elleni átlátszó védekezését, hogy a magyar munkás kenyerét veszíti. Megüzentük már, hogy ezeket a munkásokat küldjék csak el a magyar gazdához. Ingyen eltartja őket, mert a kartellek megszűnésével annyit keres, hogy jut majd erre is.

Még sokat tudnánk sorra venni, amit el lehetett volna intézni az egy év alatt, ha az agytröszt nem ennek az ellenkezőjét tanácsolta volna. Ezek a magyar gazdának pillanatnyi lélegzetvételt engedélyeztek, morzsákat, olyan kamat engedményt, amely senkin sem segít, amíg ők jól terített asztal mellett dúlalkodnak.

A memorandum szavaival

fejezzük be ezt a cikket: Itt a bajok között találja meg a kormányfő az orvoslást, ezeket az egyszerű em-

bereket kérdezze meg, akkor elindul majd azon az uton, amely a nemzet felvirágzásához vezet.

Első szentmise a fogadalmi templom kupolája alatt.

A mohácsi vész évfordulója.

Mint minden évben, úgy az idén is, fényes külsőségek között folyt le auposztus hó 29-ikének, a város fogadott ünnepének, megtartása. Minden felekezetről istentisztelet volt e napon. Emelte az ünnepély fényét az a körülmény, hogy az ünnepi szentmise most már az e nap emlékeztetere épülő fogadalmi templom oszlopai között volt megtartható. Hatalmas tömeg gyűlt össze a magas kupolacsarnok alatt és lepte el a Széchenyi teret olyanannyira, hogy amikor megkezdődött az ünnepi szentmise, emberember hátán szorongott.

Dr. Kápolnai Zsigmond esperes plébanos ismertette a fogadalmi templom megépítését elhatározó szándék megszületését és azt az erőfeszítést, mely a templom megépítésének mielőbbi keresztülvitelét célozza. Ezután vitéz dr. Horváth Kázmér olvasta fel az ujjab adakozók névsorát, akiknek külön meghívót bocsátott ki a rendezőség és a misén diszhelyet tartott fenn számukra. Felhívására az alapítólevéltulajdonosok közül a jelen voltak: *Jahoda Ede, Bognár Antal, Kugyeray Mária, özv. Mayer Nándorné, Teppert Ferenc* fia az oszlopokhoz mentek néhány szó kíséretében elhelyezték leveleiket az erre a célra épített urnába, amit azután befalaztak.

Ennek befejezésekor vette kezdetét az ünnepi szentmise, melyet fényes papi segédlettel Kápolnai Zsigmond dr. celebrált. Az ünnepi szentbeszédet *Mihalecz Ferenc* volt mohácsi lelkész, a történeti visszaemlékezés jegyében mondta.

— Nem véletlen, hogy a magyar akkor volt nagy, nevét akkor koszoruzta hír, dicsőség, amikor Istenfélő, vallásos volt. Nem véletlen, hogy hét szentet adott a magyar nemzet, hét fénylő, Istennek tetsző, reánk világító, csillagot az égnek. Árpád, a honalapító, nagy munkája befejezetlen maradt volna, ha utóda, Szt.

István nem borul a kereszt elé s nem ajánlja fel nemzetét a Boldogságos Szűznek. Nagy Lajos idejében nem mosta volna három tenger az ország határát, ha nem volna erős erkölcsű, Istent szerető, őt segítségül hívó nép a magyar s a pogány iga már korábban nehezedett volna, talán örökké az országra, ha nincs egy Hunyadi, ki karddal a kezében rózsafüzérrel az övében és Kapisztráni Jánossal az oldalán diadalt arat a pogány felett. Nem lett volna feltámadás a 150 éves pogány igából, ha nem tér a nemzet kereszt alá. A mult legyen példa s kapcsolja a mai nemzedék is sorsát a kereszthez s akkor nem a fájdalom, hanem a dicsőséges feltámadás jön majd Trianon után.

A szentmise végeztével a leventezenekar a Himnuszját szötte, melynek hangjai messze szálltak, messze a mohácsi csatasíkra és a magas égbe, hogy „Megbűnhődte már e nép a multat s jövendőt.”

Délután az ünnepség a Cseleptaknál levő emlékmű előtt folyt tovább. A II. Lajos gőzös vitte fel az ünneplő közönséget 3 órakor a gyászos emlékmű patakhoz, hova nemsokára megérkezett a polgármester diszhintója is az ünnepi szónokkal. A II. Lajos dalkör a Hiszekegy-et énekelte, majd pedig Kápolnai Zsigmond dr. a nap ünnepi szónoka lépett az emlékmű elé.

— A holtak lelke itt lebeg fölöttünk — mondotta — s vajjon mit tenne a mai nemzedék, ha a párduckacagányos Árpád hős vezérkara, a honfoglalók, szt. István, az Árpádi szentek nagy sora, Hunyadiak, IV. Béla, Apponyi, azt kérdeznék tőle, hogy meg van-e még az a haza, melyek őt szereztek, a kereszt oltalma alá helyeztek 3 ezer éven keresztül megtartottak. Mit válaszolna a mai nemzedék, ha azt kérdeznék tőle, hogy Istenfélő-e, tiszteli-e a Boldogságos

Szűzet, hazánk védőasszonyát, nem tesped-e kéjelegve fényes palotáiban s karja elpuhul, kardforgatáshoz nincs ereje s csak úgy tengődik napról-napra minden cél, akarat nélkül? Szemébe merne-e nezni a hősöknek és az mondani, hogy megtartottam azt, amit hagyatok? Volna-e ereje vallani, hogy ismét Istentől való eltávolodása eredményezte bukását, országának szétदारabolását.

Ez-e magába annyi erőt, hogy elinduljon a feltámadás felé? Kellene egy lánglelkű költő, egy vasakaratu vezér, ki felemelné a nemzetet mai lealázottságából, ki életet ébresztene a fásult lelkekben, ki Istenhez vezérelné a népet s sorsát ismét a kereszt-hez fűzné. Nemcsak egyes ember kell azonban, hanem az egész magyar népnek fel kell emelkedni, Istenhez kell közeledni s acélos izmakkal, ujult erővel karddal és kereszttel a kézben küzdeni a jövőért s a kereszt diadalmaskodni fog s glóriás fénye magasan fog ragyogni a Kárpátoktól az Adriáig.

A szép beszéd után a II. Lajos Dalkör a Hősi Dalt énekelte elismerésreméltó precizitással, majd pedig dr. Margitay Lajos polgármester helyezte el város koszoruját az emlékmű talpzatánál. Tóth Ernő őrnagy a helyőrség és a katonaság nevében helyezett hatalmas koszorut a talpzatához.

A Himnusz énekével ért véget az ünnepség, amikor is a gőzös haza hozta a ünneplő közönséget.

— Leventék figyelmébe. Felhivatnak a leventék, hogy vasárnap, szeptember hó 3 án délután 2 órakor jelenjenek meg a vasartéren, mert a foglalkozás újból megkezdődik. Mindazok kik ezideig valami okból nem voltak névjegyzekbe felvéve és a nyári szünet alatt érkeztek a város területére ugyancsak jelenjenek meg a foglalkozáson, mert ha ezt nem tennék meglesznek büntetve. Vezető főoktató.

A mohácsi gimnázium.

II.

(Folytatás.)

A gimnáziumra tehát szükség van városunknak. Vizsgáljuk meg most, hogy milyen formában és méretek között valósuljon meg.

Sokféle terv merült már fel. Legutóbb néhány fiatal tanár beadványa magániskola megindítását ajánlja. Ez a gondolat tetszetősnek látszik első pillanatra, főleg azok előtt, akik attól rettegnak, hogy a város adózó polgárságára súlyos vagy egyenesen elviselhetetlen terhet jelentene az, ha a város maga létesítené a gimnáziumot.

Én pedig azt mondom: a jelen körülmények között az egyetlen kielégítő és helyes megoldás a városi jellegű gimnázium.

Az alábbiakban éppen ezt akarom kimutatni.

1. Csak városi iskola létesítése célszerű;

2. egy ilyen jellegű iskola nem jelent súlyos anyagi terhet a városnak.

1. Háromféle jellegű lehetne a létesítendő iskola: állami, magán, városi

Állami iskola felállításáról mostanában szó sem lehet, pillanatnyilag még államsegélyről sem. Azt hiszem, ez nem szorul bővebb bizonyításra. A kulturtárca nem rendelkezik megfelelő szabad pénzüsszeggel.

Magánjellegű gimnázium létesítése lehetséges, — de . . . az állam minden létesítendő iskolánál megköveteli, hogy kellő garancia nyujtassék arra, hogy az iskola feladata magaslatán fog állani és benne a tanítás a követelményeknek megfelelően fog folyni. Itt elsősorban anyagi garanciát értek, vagyis, hogy a tanári kar fizetése és egyéb kiadások valamiképp fedezve legyenek. Ilyen értelmű garanciát természetesen a mi esetünkben csak a város nyujthat. Ezzel tisztában

vannak a tanárok is, akik a fent említett beadványt benyújtották, mert ebben határozottan megemlítik, hogy nemcsak megfelelő helyiséget kérnek, hanem a bevételből nem fedezhető összes kiadásuk fedezését is. Tehát magániskola nyitásánál éppen úgy a várost terhelné a kockázat és az anyagi megterhelés, mint ha — városi gimnázium létesülne.

Eszerint marad az egyetlen helyes megoldás, a városi jellegű gimnázium alapítása.

Ez annál is inkább célszerű, mert nagyobb tekintélyt biztosít a városi jelleg, mintha magán-gimnázium létesül s így több növendéke is akadna!

2. Ezek után még az a kérdés vár megvilágításra, hogy a városban mekkora terhet jelentene a városnak a gimnázium létesítése.

Előre is kijelentem, hogy nem olyan nagy ez az összeg, mint azt a legtöbben gondolják.

Az iskola létesítéséhez szükséges: tanári kar, megfelelő épület és alkalmas tanítási segéd-eszközök.

Alkalmas tanárt bőven lehet találni s természetesen elsősorban fiatal tanárookra gondolok, akik kisebb fizetéssel alkalmazhatók.

Itt látom helyénvalónak annak a megemlítését, hogy ha már városi iskoláról van szó, gondoljunk elsősorban a város fiából kikerült tanárookra.

Alkalmas épületnek sincs híjával városunk. A püspöki kastély kisebb-nagyobb átalakítással igen megfelelő. Ez az átalakítás nem kerülne sokkal többbe, mint a karbantartására az évi költségvetésben szereplő összeg.

Tanítási segéd-eszközök: a tanterem berendezése, a szertárak, könyvtár stb. berendezése nagyobb gond. Egyszerre nem old-

országban legyen a Jamboree és akkor kivonul egész Jamaica — mondták.

Talán legmeghatóbb, legkedvesebb történet a következő:

Egy idős svajci cserkészvezetővel beszélgetünk. Talán ellensége volt a magyaroknak. Talán tapsolt még két hónappal ezelőtt mikor csonka országunk térképét látta. Ő is bevalja . . . Csak úgy ismertem a magyarokat, mint az osztrák monarchia egy tartományát. — Nem kell kérdezni. Beszél — a magyarokról az országunkról. Néhol megcsuklik a hangja. Már fáj neki a fájalmunk.

— Nem tudom elfelejteni a magyarokat, mondja. Megszerettem őket. Nagyon megszerettem. Soha sem hittem volna, hogy van egy ilyen csupa szív nép ezen a szivtelen világon. Vajjon mivel érdemeltük mi meg ismeretlen svajciak azt a felejthetetlen fogadtatást amiben itt részünk volt. Öreg ember vagyok, de érzem vissza kell még jönnöm ide az én új hazámba, hozzátok, közzétek.

ható meg. Éppen ezért az iskola nem idúlna meg teljes osztályszámmal, hanem a nézetem szerint legalkalmasabb módon I. és V. osztállyal s 4 év alatt fokozatosan épülne ki. Ilyen módon a beruházási költségek megoszlanának. Sőt a szertárak felszerelése 8—10 éves munkatervnek lehetne a feladata.

Ezekkel a kiadásokkal szemben természetesen megfelelő bevételei is lennének az iskolának a tandíjakból és beiratási díjból.

Ha az iskola két osztállyal indul, akkor első évi költségvetés — a legszerűsebb, de még kielégítő kereteket véve figyelembe — hozzávetőlegesen 12000 P lehet. Feltételezve, hogy a két osztályba összesen csak 60 növendék iratkozik be, a tandíjbevétel — az állami iskolák tandíját számítva 6600 P-t tesz ki. A város terhe tehát 5400 P és a szükséges két tanterem építészeti átalakítása, mert a fenti 12000 pengőben benne van a két tanterem felszerelésének költsége is. Lehetetlen, hogy ez a pár ezer pengő visszariaszthatna bárkit is Mohács előrelátó polgárai közül az iskola megalapításának gondolatától.

Írásom elején rámutattam, hogy mennyi pénz özönlene városunkba, ha megnyílna a gimnázium. Azzal szemben ez a kis összeg mint teher igazán elenyészőnek látszik. Tegyük még hozzá azt, hogy kissé optimista szemmel nézve a dolgot, valószínűnek látszik az, hogy 60-nál több növendéke lesz a két osztálynak, vagyis, hogy a tényleges teher még az iméntinél is jóval csekélyebb lesz.

Minden további évben az újabb két osztály megindulása esetén kissé kedvezőbb a költségvetés, úgy hogy 8 osztály esetén a teljes költségvetés kb. 38000—40000 P. Igen óvatos számítással a 8 osztályba várható növendékek száma 280-ra tehető. Ezek után a tandíjbevételek 30800 P. Az iskola fenntartásának terhe tehát 8000—10000 P. Ekkor azonban már megszűnik a tanterem

— Miért? kérdezzük. Nem tud többet szólni. Könyvek tódulnak a szemébe. Sir és otthagynak bennünket. Én is könynyeztem. Reménytelen, büszke örömkönyvetek.

Tudvalevő, hogy a cserkészeket igen sokfelé vitték a vidéki városainkba. Ezek a látogatások felejthetetlenek voltak az idegen fiúk számára. Ime egy példa:

Egyik reggel táborunk előtt megállt egy ausztráliai cserkész. Nézi a kapunkat. Beszél. „Pécs“! kiabálja és akit ér, összevissza csókol. Nem kérdezzük, tört németességgel magyarul.

Tegnap voltunk Pécsen. Soha se fogom elfelejteni. Virágosöt hullattak ránk. Ajándékokkal halmoztak el bennünket. Jaj! de szeretnék én is magyarul tudni, magyarul lenni. Ha haza mentek Pécsre mondjátok meg hogy: „csókolom minden édes pécsi kislán“ (ezt magyarul mondta) és büszkén mutató egy hervadó piros székfüre. Kiveszi a kalapjából és hosszan megcsókolja.

TÁRCA.

Karcolatok a Jamboreeról.

Írta: CSONGOR BÉLA

cserkésztsízt, tanító.

Mint a felejthetetlenül gyönyörű világtáborozásnak aktív résztvevője igen sok kedves epizódnak voltam tanúja. Néhányat elfogok mesélni a betűk szavaival a mohácsi közönségnek.

Vegyünk először talán egy eredeti skót történetet a jamboreeből.

Elmélázva ülök bent az üzletváros cukrázdájában egy 20 filléres fagyaltot nyalogatva. Tíz filléres nem volt. Egyszer csak nagy dérrrel-durrall jön két szoknyás skót testvér. Nézegetik nagy kíváncsian az ízes fagyaltot. Úszik a nyáluk utána. Összesúgnak. Egyszer csak nagy elhatározással előveszi egyik a pénztárcáját. Kiolvas óvatosan 5 két fillérest és szinte könnyeit hullatva a pénzvesztés fölött ké-

egy tizes fagyaltot. (Neki adtak tizest is, protekciója van.)

A fagyaltot megkapja és vigyázva a becses tartalomra nyalogatják ketten az egy tizes fölcsért. A közönség mosolyog. Ők is és mosolygó büszkeséggel a már már elfogyó fagyaltra mutatva mondogatják skót, skót, skót.

Még a táborozás elején történt.

Egy jamaicai néger testvért nézegetek, amint eszi a kenyert. Megfogja a ráeső porciót. Vizsgálgatja. Kiveszi a púha belet. Izlik neki. A bele már el is fogyott. A kezébe van még a ropogós, piros héj. Nem tud vele mit csinálni. Beleharap, kiköthögi, eldobja. A többi követi példáját. Talán sült banánnak gondolták ami jó barnakenyerünket.

Az első zöldbabbal is hasonlóképpen csináltak. Táborot díszítettek vele. Arra alkalmasabbnak találták, mint a fogyasztásra. Lassan azonban mindent megtanultak és olyan jól érezték magukat, holgy a nagy dobort verték amelelt, hogy ismét Magyar-

és egyéb szükséges helyiségek építészeti átalakításának költsége

Még ezt az összeget is lehet csökkenteni többféle módon (pl. a tanárok nyelv, gyorsíró, gépíró, stb. tanfolyamokat tartanak, amelyeknek bevétele megoszlik az előadó tanár és az iskola között.)

Mohács város közönségének nem szabad meghátrálni ilyen — aránylag kicsiny — anyagi megterhelés (legrosszabb esetben évi 10000 P) miatt oly elsőrendű fontosságú kulturintézmény megvalósítása elől, mely idővel a város szellemi erődtiményévé fejlődik.

Egy nehézség merülhet még fel. Arra lehetne gondolni, hogy a kultuskormány csak abban az esetben engedélyezi a gimnázium megnyitását, ha minden tekintetben teljesen felszerelt iskola várja a növendékeket. Lehet! Én azonban azt hiszem, hogy ha a város vezetőiből és polgáraiból álló küldöttség keresné fel a kultuskormányt, mely számával és a szereplők tekintélyével dokumentálná, mennyire fontos a város életére az iskolaalapítás és ha ez a küldöttség szakember által készített tervezetet nyújtana be a zavartalan tanítást teljesen biztosító fokozatos iskola-kiépítésről, az engedélyezés nem maradna el.

Hosszúra nyúlt cikkem talán eléggé meggyőző volt ahhoz, hogy városunk lakossága belássa egy városi jellegű gimnázium szükségességét és felismerje azt is, hogy annak megalapítása és fenntartása különösebb anyagi megterhelés nélkül megtörténhetik.

Négy éves járdaprogramot készített a város.

A város műszaki osztálya, *Fehérváry István* műszaki tanácsnok vezetésével 4 éves járdaprogramot készített, amelyet

— Gazdag fiu vagyok — mondja — de ezt a székfüt jobban fogom őrizni mint minden vagyonomat.

Nem hanyagoltuk el a cserkészlányokat sem. Főleg az elszakított területi csehszlovák magyar lányokkal beszélgettünk sokat. Ők Pesten laktak a testnevelési főiskolán, de azért mindennap kilátogattak Gödöllőre. Minden jónak vége szokott lenni, még a Jaboreeban is jött a bucsuzás estéje. A táborúznél a Krasznahorka büszke vára c. dalt énekelték. Cserkészfiú, cserkészleány bucsuztak egymástól kéz, kézbe téve.

— Viszontlátásra! Igen! de mikor? kérdezi a kis rab magyar.

— Nemsokára! amikor majd ha kell — puskával, karddal, az életünkkel, de vissza szerzünk benneteket édes kis rab magyar lányok. A kis elrabolt virágnak könny tódult a szemébe.

— Csak jöjjetek minél előbb a . . . viszont . . . látásra.

Igen . . . a viszontlátásra.

elküldtek a bizottsági tagoknak tanulmányozás végett.

A tervezet a Speyer kölcsön kamatait jelöli ki fedezetül, ehhez a háztulajdonosok hozzájárulását hozzászámítva. A Speyer kölcsön kamataiból 4 év alatt 46.000 pengő folyik be, ha a kölcsön annuitásait aranyparitásos alapon fogják elszámolni, míg a háztulajdonosok hozzájárulása 25.000 pengő, a kettő összesen 71 ezer pengő.

Elsősorban azok az utcák jönnek figyelembe, amelyek a város forgalmát bonyolítják le. Ilyenek a közhivatalok, vasuti és hajóállomások felé vezető utcák, valamint a város nagyobb utcáit összekötő utcák.

Az első évben, a tervezet szerint 1934-ben a Király ut, Indóház, Gólya, Bakács, Kazinczy, Vörösmarty utcák egy része kerülne sorra. 1935-ben Horthy Miklós ut, Pécsi ország ut, Rákóczi utca, Szabadság tér és Jókai Mór utca a tervezetben kijelölt részeit burkolják be. A következő két évben Kazinczy, Vörösmarty, Baross, Tompa Mihály, Hunyady, Drágffy, Szent István utcák és az Eszéki országutnak a temetőket összekötő részei, majd Kisfaludy, Barát, Prakatur Tamás és Apponyi utcák kövezetei kerülnek megépítésre.

A járdák az utca forgalma szerint 1.20, 1.60 és 3.50 m. szélesek. A Király és Horthy Miklós uti gyalogjárók a legszélesebbek, itt a városnak az a célja, hogy a mostani uttesti sétázó forgalmat a járdákra terelje vissza. A Horthy Miklós uton a járda kombinálva lenne cement és gránitkockával. A mostani kockaköveket ugyanis a járda két szélére tennék s ezzel részben megszüntetik a járdát, de esetleges építkezéseknél, csatorna, villanyoszlop ásatásnál nem kell a járdát felszakítani. A többi összes járdákat betonból készítik, a ház sor felé eső részeken azonban 20—40 cm. széles téglasávot hagynak az esetleges kerítés javításokra számítva.

Még igen sok kellemes élménynek és beszélgetésnek voltam a tanuja és részese. Nem akarom azonban kedves türelmüket és Hirlapunk hasábjait tovább igénybevenni. Búcsúzom a világ főcserkészeinek a minden cserkész „Bi Pi“-jének bucsuzásakor a jamboree összes cserkészeihez intézett szavaival.

— „Fiuk (mondta a világ összes cserkészeihez) . . . megismertük, megszerettük magyar testvéreinket és tudom, hogy akik itt vagytok, hazátokban szószóló apostolai lesztek a magyar ügynek“.

És mi volt a mi rejtett vágyunk? A mi féltő óhajunk!?

Elértük! Nem hangos szóval. Nem lármával. — Tettel, szívvel. Cserkészirredentizmussal

A magyar haza jövő reménye, a cserkészek jó munkát végeztek, sok ellenségből formáltak barátot, apostolt a magyar hazának.

Szeressük őket. Becsüljük őket. Segítsük őket tovább munkájukban.

Jó munkát!

A háztulajdonosok hozzájárulása a Király uton 7 P, az 1.60-as járdáknál 4.80, az 1.20-as járdáknál 3.60 P lenne folyóméterenkint.

Kimondja egyben a tervezet, hogy amely utcákban nincs járda, annak elkészítéséig a város feltöltéssel és salakozással teszi lehetővé a közlekedést.

A tervezet a legközelebb kerül tárgyalásra s a képviselőtestület fog dönteni megvalósítása ügyében.

— Orvosi hír. Dr. *Kemenes László* orvos, v. egyetemi tanársegéd, szülész-nőgyógyász, Kosuth L. u. 64 szám alatt orvosi rendelőt nyitott. Rendel: 8—2 és 4—5. Tel. 36.

— *Adomány.* A fogadalmi templom alapja részére *Földváry Nándor* Idamajor, 30 pengőt küldött kiadóhivatalunkba. Az adományt illetékes helyre juttattuk.

— *Frontharcos bajtársak!* Ne feledjétek, hogy ma vasárnap délután a szigeti *Ribli* fele vendéglőben találkozunk. Mindenki ott legyen!

— *Népünnepély a Kat. Legényegyletben.* A Mohácsi Kat. Legényegylet saját termeiben és udvarán folyó hó 10-én, vasárnap délután 2 órától egy nagyszabású népünnepélyt rendez a még fennálló adósságának törlesztésére. Lesz tombola, értékes nyereménytárgyakkal, cigányzene, szépségverseny, konfetti, szerpentin, kacsahalászat, tekeverseny, este tánc és csodás kivilágítás. A nyereménytárgyak összegyűjtését már megkezdték. Az egyesület elnöksége ezúton is kér mindenkit szíves adakozásra.

— *Gazdák figyelmébe.* A város közigazgatási osztálya felhívja a gazdák figyelmét ismételtén a pécsi gyümölcskiállításra, hogy minél nagyobb számban vegyenek részt. Jelentkezni *Éva László* közigazgatási tanácsnoknál lehet.

— *A hegyháti járás tűzoltó versenye.* Vasárnap folyt le a hegyháti járás tűzoltó csapatainak járási versenye Sásdon. A versenyen Mohácsról Dr. *Margitay Lajos* polgármester, *Bánovics József* tűzrendészeti felügyelő és *Bánovics Sándor* tűzoltóparancsnok. A két utóbbi a zsűri tagja volt. A versenyt Tormás közseg csapata nyerte meg.

— *A Kat. Legényegylet* Elnöksége azúton kéri a rendes tagokat, hogy folyó hó 7-én, csütörtökön este fel 9 óra, több fontos ügy megbeszélése végett az egyesület helyiségében megjelenni szíveskedjenek.

— *A Mohácsi Szigeti Nép kör 10 éves jubileuma.* F. hó 3-an, vasárnap d. u. 3 órai kezdettel ünnepli a Mohácsi Szigeti Nép kör fennállásának 10 éves jubileumát diszközgyűlés és táncmulatság keretében. A táncmulatságra és vigalomra azután is meghívja szigeti székházába az érdeklődő közönséget. Belépődíj 50 fill. személyenkint.

IGYUNK
ZWACK-UNICUM
gyomorerosító likört.

— *Iskolai értesítés.* A helybeli állami polgári fiú- és leányiskolában szeptember hó 11-én vannak a javítóvizsgálatok (a vizsga díjtalan), szeptember hó 12-én fognak megtartatni a felvételi és tantervkülönbözeti vizsgálatok. A pótbéiratásokat szeptember hó 13-án és 14-én tartjuk meg. Szeptember hó 15-én, az 1933—34. tanév ünnepélyes megnyitása Veni-Sancte-val történik. A róm. kat. vallású tanulók szeptember hó 15-én reggel 3/49 órakor indulnak a templomba (gyülekezés az iskola előtt). Utána valamennyi tanuló a rajzteremben gyülekezik az évnyitási ünnepélyhez. Szeptember hó 16-án kezdődik már a rendes tanítás. A más vallásfelekezeti tanulóknak részére az ünnepélyes évnyitási istentisztelet szeptember hó 17-én fog megtartatni. A m. tisztelt szülők tájékoztatására a következőket közöljük: Béiratás alkalmával fizetendő 12 P 20 f (benne foglaltatik 8 P fenntartási díj). Azonban ezen összegből a tanuló vagyoni helyzete, szorgalma és előmenetele szerint, később, megfelelő elbírálás és felülvizsgálat után 8 P visszatérítés történik. A tandíj legmagasabb fokozat szerint 40 P. Ezt az összeget csak az a tanuló fizeti, akinek atyja ezt az összeget nyilvánvalóan nehézség nélkül megfizetheti. Azonban szorgalmas előmenetelű és szegényebb vagyoni viszonyok között élő szülők gyermekei részére a tandíj összege a következő fokozat szerint évi 32 P, 24 P, 16 P vagy 8 pengő, aszerint, hogy a tanulónak milyen a szorgalma, előmenetele és magaviselete és milyen a szülők anyagi helyzete. Így a jelenleg érvényben levő rendelet, eltérően a múlttól, nem ismer fél és egész tandíjmentességet, hanem 5 fokozatot ahogyan a szülők anyagi helyzetük szerint is nem 2 csoportba, hanem legalább 5 csoportba sorozhatók. A tandíjat, bármely fokozatba tartozik is a tanuló, 8 havi részletben fizeti. Tehát a polgári iskolában az iskoláztatás a multhoz képest nem kerül többbe, hanem igazságosabb lett a tandíj összege az életbeléptetett 5 fokozat szerint való elbírálás folytán. A különböző kedvezményekre való jogosultságot a tanári kar bírálja el. Az erre vonatkozó és szükséges tudnivalókat a miniszterium által leküldött nyomtatvány kiosztása kapcsán az első tanítási napon közölni fogjuk a tanulókkal. A szegényebb sorsú tanulók az iskola segélyző-könyvtárából használatra könyveket is kaphatnak. Vidéki tanulók, akik helyben akornak lakni, ebbeli szándékukat az igazgatóságnak előzetesen jelentésük, mert a fennálló rendelet szerint arról az igazgatóságnak és a tanári karnak előzetes tudomással kell birnia. Az első ízben beiratkozó tanulók szülőik-

kíváncsi volt a közönség. Az a kevés számú néző, aki kijött a mérkőzésre, nem csalódott. Kapott győzelmet, ha minimálisat is és látott szép játékot. Mi kell több? A mérkőzés, a győzelmen kívül szolgált még valami kellemes meglepetéssel, amit az MTE-nél oly régen nem láttunk: fegyelmesség! Egy hibánál sem fordult elő valami nézeteltérés és ez már siker. Az MTE játéka kielégített. Kezd jól működni a gépezet, bár helyenként még dögög. Látunk észszerű játékot, szemétpyörködtető akciókat, szívet lelkét, küzdést. Csak gólt keveset láttunk több határozottságot szeretnénk és akarunk is látni csapatunkban. Hogy csak 1 gólt esett a mérkőzésen, az nem annyira a mohácsi csatárok hibája, mint a kitűnően védő Jandala nagy sikere. Ez volt a vendégek szerencséje, mert különben 5—6 gólon alul aligha szabadultak volna. Bírálatot külön nem akarunk mondani a játékosokról, csak annyit, hogy aki jó volt ne bizza el magát, dolgozzon szívet-lelékkel a sporttér s ne érdekekért, aki pedig még gyengébb, az kétszeres erővel, kitartó akarással lásson hozzá. Kitűnő futballidőben álltak szemben az ellenfelek és a hosszúhetényiek Kopasz centere indítja a labdát 90 perces útjára. Nemsokáig örülhetnek a labdanak, mert a mohácsiak szerelnék és ettől fogva ők a játék főlényes irányítói. Németvarga fut a jobbszelen, lövése azonban célt téveszt. Továbbra is az MTE rohamoz. Nehéz munkában van az ellenfél védelme. Az 5. p-ben Linka lefut és erős lövést Jandala profi-stilusban védi. Taps jar érte, közben szebb-nél-szebb akciók egész sora gördül a pályán. Mindkét csapatnál hangos szóval irányítják a játékosokat, az MTE-nél Barác, a HSE-nél Jandala dicséri vagy figyelmezteti a játékosokat. Az MTE védelme könnyen teszi ártalmatlanná a vendégek lefutásait és küldi előre a labdát. A 27. p-ben balról jövő labdára fut Varga, 2 lépésről erős lövést ereszt meg, Jandala belenyúl és Korner lesz a vege. A játék elég jó színvonalon mozog. Jó az iram. Sok is a lövés, de messziről és erőtlen és így a félidő gól nélkül telik el.

Varga centiméterekkel fölé küldött lövése vezet be a II. félidő A helyzet ugyanaz, mint az első félidőben volt. Sok támadás, most meg nincs lövés, még közélről sem, így a védők mindig jókor lépnek közbe. A nézők is megünnyözik a góltalanságot és hangosan biztatják az MTE-t, aminek a 30. p-ben meg is van a foganatja. Dicktertől Németvargához kerül a labda, lefut, középre dobja, Linka pedig az ötös tájékról csavartan küldi a jobb alsó sarokba. Jandala tehetetlen volt. 1:0. Az MTE tovább is frontban van, a halvesor jó munkát végez, csak kár, hogy sok magas labdát adnak előre. A Vendégek is lefutnak, komoly veszély azonban nincs, de annál nagyobb gondja van a tulsó oldalon Jandalának, akinek sok dolgot okoz, a mohácsi csatárok élénksége. A félidő utolsó eseménye: Németvarga gyönyörűen

ivelt kornerét Berta remek fejessel küldi alig a kapu — fölé.

MTE—PEAC barátságos mérkőzés kerül sorra vasárnap délután fél 5 órai kezdettel a kastélykerti sportpályán. Ez az utolsó alkalom a bajnoki nyitány előtt a játékosok kipróbálására. Az MTE el is az alkalommal és felidőnként cserélgeti játékosait. Az idő is kedvez a futballnak és így valószínűleg nagy közönsége lesz játéknak.

Szerkesztői üzenetek.

L. J. Köszönet. Jövő számban jön.

Felolós szerkesztő:
BAN ANDRÁS.

Lapfelfelolós és kiadó:
FRIDRICH OSZKAR.

A mohácsi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

6588/1933. tkv. sz.

Árverési hirdetés-kivonat.

Mohácsi Ipari és Gazdasági Hitelszövetkezet végrehajtónak Lemmel Mátyás és neje Im Anna végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság végrehajtási újabb árverést 200 pengő tökekövetelés és járulékai behajtása végett a mohácsi kir. járásbíró, területén levő, Mohács megyei városban fekvő s a mohácsi 11552 sz. tkvi betétben A+1. sorsz. 1981. hrsz. alatt felvett hazra 2400 pengő kikiáltási árban, Rosenthal Lajossal szemben a legkisebb vételárat 5786 pengő 42 fillérben állapítja meg, elrendelte.

Az árverést

1933 évi szeptember hó 23. napján délelőtt 10 órakor telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében (Szepessy tér 1. sz. 1. ajtó) fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kikiáltási ár fehénel alacsonyabb áron nem adható el, ahol a legkisebb vételár van megállapítva ott ez az irányadó.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881: LX. t.c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnél letenni, vagy a bánatpénznek előlegesen birói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881: LX. t.c. 147., 150., 170. §§. 1908: LX. t.c. 21. §).

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi %-áig kiegészíteni (1908: XLI. t.c. 25. §).

Mohács, 1933. évi május hó 31-én.

Dr. Hadler s. k. kir. járásbíró.

A kiadmány hitelül:

LEOPOLD FERENC

kiadó.

Hegedű oktatás!

Tisztelettel értesitem Mohács nagyérdemű közönségét, hogy székhelyemet Pécsről Mohácsra tettem át és új kipróbált pedagógiai módszerem mellett igen jutányos áron hegedű növendékeket vállalok.

Bővebbet

a kiadóhivatalban.

KERESEK

nőtlen könyvelőt

6 járatu vámörlo malomba, ki a német nyelvben is jártas.

Cím a kiadóhivatalban.

A mohácsi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

7154/1933. tkv. szám.

Árverési hirdetés-kivonat.

Mohácsi Mezőgazdasági és Iparbank r. t. végrehajtónak Tompics Mátyás és neje Szabó K. Mária végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság végrehajtási árverést 8000 pengő tökekövetelés és járulékai behajtása végett

a mohácsi kir. járásbíró, területén levő Mohács megyei városban fekvő s a mohácsi 1754. sz. betétben A+11, 12., 14—16., 22, 23 sorszám alatt felvett 8756 l. hrsz. ingatlanra 280 pengő, 9015 l. hrsz. ingatlanra 184 pengő, 9016. hrsz. ingatlanra 312 pengő, 9017. hrsz. ingatlanra 2800 pengő, (malom és udvar) 9018. hrsz. ingatlanra 11752 pengő 945. rész erdő-illetőség 7560 pengő, 53 rész legelő illetőség 53 fillér kikiáltási árban, de C. 29. sorsz. alatt a 13551/1930 tk. sz. végzéssel özv. Szabó K. Jánosné Ferenci Julianna javára bekebelezett élet-hossziglani haszonélvezeti joggal terheltten ugy azonban, hogy ha az árverésen ezen haszonélvezeti jogot rangsorban megelőző tehertételek kielégítésére szükséges 33137 pengő valószínű összeg be nem folyt, ugy az árverés hatálytalanná válik és az ingatlanok ezen haszonélvezeti jog nélkül fognak elárvereztetni,

az u. o. 9575. számú betétben A+1—2. sorszám alatt felvett 16481/25. és 16482/62. hrsz. ingatlanra 99 pengő kikiáltási árban, de a C. 7. és 20. sorszám 837/1925. tk. szám, 3304/1929. telekkönyvi sz. végzéssel ugyan-csak Szabó K. Jánosné született Ferenczi Julianna és özv. Tompics Illésné sz. Czita Anna javára

bekebelezett haszonélvezeti jogának fenntartásával, ugy azonban, hogy amennyiben ezen haszonélvezeteket megelőző rangsorban bekebelezett tehertételek kielégítésére szükséges 27856 pengő valószínű összeg az árverésen be nem folyt, ugy az hatálytalanná válik és az ingatlanok ezen haszonélvezeti jogok nélkül fognak elárvereztetni.

A telekkönyvi hatóság az árverésnek a telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében megtartására:

1933. évi szeptember hó 23. napjának délelőtt fél 9 óráját tüzi ki és az árverési feltételeket az 1881: LX. t. c. 150. §-a alapján a következőkben állapítja meg:

1. Az árverés alá eső ingatlanokat és pedig a házat a kikiáltási ár felénél, egyéb ingatlant a kikiáltási ár $\frac{2}{3}$ -ánál alacsonyabb áron eladni nem lehet (1908: XLI. t. c. 26. §).

A legkisebb vételár a mohácsi 1754. sz. betétben felvett ingatlanok tekintetében a következő: ha Tonhauser Antal Utóda tartaná meg az árverést akkor 35585 pengő, ha Vörös Antal, akkor 35669 49 P, ha Lang Aladár, akkor 35734 84 pengő, ha Szász és Társa cég akkor 36026.44 P, ha Hoffherr és Schrantz cég akkor 36282.10 pengő, ha Alt Gyula Bőrgyár és Kereskedelmi r. t. cég akkor 41282.10 pengő, ha Vesztergombi Mihály, akkor 41333 59 pengő,

a mohácsi 9575. sz. betét tekintetében pedig: ha Hoffherr-Schrantz cég akkor 24515.40 P, ha Vida és Schwarz cég akkor 30215.40 pengő, ha Szász és Társa cég akkor 31039.49 pengő, ha Kottgasser Antal, akkor 31262 69 P, ha a végrehajtó (a 8000 P tekintetében), akkor 31390 P, ha Varga Ferenc akkor 39710 P, ha Lang Aladár akkor 39757.88 P, ha Vörös János akkor 40039.93 P, ha Alt Gyula Bőrgyár és Kereskedelmi r. t. akkor 40105.28 P, ha Hegedüs Györgyné akkor 40110.97 pengő, ha a Délbaranyai Bank akkor 40657.82 pengő a legkisebb vételár.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy az 1881: LX. t. c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított, óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnél letenni, hogy a bánatpénznek előleges birói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881: LX. t. c. 147., 150., 170. §; 1908: LX. t. c. 21. §).

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár %-a szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi %-áig kiegészíteni (1908: XLI. t. c. 25. §).

Mohács, 1933. évi június hó 22. napján.

Dr. Hadler s. k. kir. járásbíró.

A kiadmány hitelül:

LEOPOLD FERENC

kiadó.

Eladó

teljesen jókarban lévő furnirozott Biedermayer stílusú cseresznyefa hálóbutor, mely áll 6 darabból.

Cím a kiadóhivatalban.

2238. 1933. vht. sz.

Árverési hirdetés.

Hainess Elemér mohácsi ügyvéd javára végrehajtást szenvedő kúsnáradi lakosok ellen 800 P tőkekövetelés és járuléki erejéig a mohácsi kir. járásbíróóság 1932. évi 5878. számú végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőktől 1933. évi április hó 5-én lefoglalt 2901 pengőre becsült ingóságokra a mohácsi kir. járásbíróóság fenti számú végzésével az árverés elrendeltétvén, annak 1908. évi XLI. t. c. 20. §-a alapján fentírt, valamint zálogjogot szerzett más foglaltatok javára is végrehajtást szenvedők lakásán Kisnyáradon, 104. sz. alatt, majd folytatólag III. rendű végrehajtást szenvedő lakásán leendő megtartására határidőül 1933. évi szeptember hó 19. napjának délután 3 órája tüzetik ki, amikor a bírósággal lefoglalt butorok, borkádák, kukoricamorzsoló, préssek, tinók, deszkák s egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés ellenében, esetleg becsáron alul is elfogom adni még akkor is, ha a bejelentő fél a helyszínen nem jelenne meg, hacsak ellenkező kívánságot nem nyilvánít.

Felhívom mindazokat, kik a befolyó vételárból végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, amennyiben korábbi zálogjoguk a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, igénykeresetüket az árverés megkezdéséig nálam írásban vagy szóval jelentsék be.

Mohács, 1933. évi augusztus hó 25-én.

Pogány Vilmos
kir. bír. végrehajtó.

Társat, aki némi tőkével rendelkezik, keres forgótőke szaporítás céljából mai viszonyokban is még jól jövedelmező üzeméhez szakiparos. Tekintve, hogy a tulajdonos elsőrendő jól bevezetett szakember, jelentkezhet szakismeret nélkül is.

Cím a kiadóhivatalban.

Eladó

Brehm, Az állatok világa 10 kötet kötetve.

Cím a kiadóhivatalban.

ÉRTESÍTÉS.

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy több évi távollétem alatt a fővárosban

a szobafestő szakmát gyakoroltam. Tehát most is azon törekszem, hogy b. rendelőim szíves pártfogását kérve a legpontosabban kielégítsem.

Maradok kiváló tisztelettel

Szekeres János

szobafestőmester

Mohács, Sip ucca 6. szám.

Eladó

Mohács-szigeten a révtől 3 km. lefele 1 szállás 3000 □ öl földdel.

MAROS MENYHÉRT.

Értesítés! A nagyérdemű közönség becses tudomására adom, hogy Hegedüs és Heller cipő üzletből a mai napon kiváltam és a Király ut 42. szám alatt (Erős-féle ház) **cipész műhelyt nyitottam.**

Elvállalok a szakmába vágó mindennemű férfi, női divat és gyermekcipő készítményét és javítást.

Kérem a nagyérdemű közönség szíves pártfogását

HEGEDÜS FERENC, cipész.

Piaci árak, a szerdai heti piac

Buza	uj 7.50	ó — P
Rozs	— —	6.50 P
Arpa	— —	6 — P
Zab	— —	5 — P
Tengeri morzs.	7.50	P
Bab	— —	7.50 P

szoba és mellékhelyiségekből álló új

családi ház,

közvetlen főútvonal közelében, olcsó és kedvező fizetési feltételek mellett eladó.

Cím a kiadóhivatalban.

Hirdetés.

Németboly község legközelebbi országos állat- és kirakodó vásárját **szeptember hó 7-én,** csütörtökön tartja meg; vészmentes helyről mindenféle állat felhajtható.

Községi előjáróság.

Egy fekete, férfi

téli kabát,

egy

harmónium

és egy kis

cimbalom

eladó.

Megtekinthető naponta 12—1-ig.

Cím a kiadóhivatalban.

Ön nem tudja mit eszik,

mert a tej lehet piszkos, fertőzött, hamisított, csekély zsírtartalmu s bármily olesón adják is

Ön ráfizet.

Szövetkezetünk a tejet állandóan vizsgálja, tagjait ellenőrzi s így

garantáltan tiszta, zsírdús tejet adunk.

Házhoz is szállítunk!

Mohácsi Kisgazdák Tejszövetkezete

Szentháromság u. 3. szám.